

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Høring - forslag til endringer i opplæringslova og privatskolelova - Leksehjelp, Skyss og Politiattest

Plikt for skoleeier til å tilby leksehjelp

I høringsnotatet viser Kunnskapsdepartementet til St.meld. nr. 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen* som framhever at det er viktig å styrke opplæringa i fag, leksehjelp og fysisk aktivitet. På bakgrunn av dette foreslår departementet å innføre en plikt for kommunen til å tilby 8 timer per uke gratis leksehjelp etter obligatorisk skoletid for 1. – 4. trinn, dvs. i gjennomsnitt 2 timer per uke. Tilbudet skal være frivillig, men elevene skal ha rett til å delta. Hensikten er å stimulere svake elever til bedre gjennomføring av videregående opplæring seinere i utdanningsløpet og styrke skolens rolle som verktøy for sosial utjevning.

Utdanningsforbundet har arbeidet for at undervisningstimetallet på 1. – 4. trinn skal utvides slik at uketimetallet blir det samme som for 5. – 7. trinn. Til tross for flere timetallsutvidelser de seinere åra er timetallet både for barnetrinnet som helhet og særlig for 1. – 4. trinn fortsatt betydelig lavere enn gjennomsnittet i OECD-landene. Ved eventuelle timetallsutvidelser i framtida mener Utdanningsforbundet at en må ta med hele bredden av fag i læreplanen i en vurdering av hvilke fag som skal få økt timetall.

Da 76 årstimer til fysisk aktivitet på 5. – 7. trinn ble innført, gikk Utdanningsforbundet inn for at den fysiske aktiviteten skulle være en del av kroppsøvningsfaget og drives av lærere med godkjent kompetanse etter kapittel 14 i forskrift til opplæringslova. Vi var kritiske til at det ble innført en forskriftshjemmel i opplæringslova som åpnet for å legge andre aktiviteter innfor elevenes rett og plikt til opplæring enn opplæring i fag og emner regulert gjennom læreplaner. Dermed innførte en et nytt prinsipp for regulering av opplæring i skolen.

Utdanningsforbundet er positive til intensjonen om å innføre leksehjelp på 1. – 4. årstrinn for å hjelpe elever som trenger det, i tråd med prinsippene om tidlig innsats. Det kan reises berettiget tvil om et frivillig tilbud om gratis leksehjelp vil nå de elevene som trenger det mest, slik målsettingen med tiltaket er. Leksehjelp – inkludert hjelp til skolearbeid uavhengig av om en har lekser eller ikke – kunne alternativt ha inngått i en ordinær timetallsutvidelse som en del av den ordinære grunnskoleopplæringa med kvalifiserte lærere som ansvarlige for timene.

Da vil en lettere kunne nå de elevene som har størst behov og sikre kvaliteten i tilbudet gjennom bruk av lærere med godkjent faglig og pedagogisk kompetanse.

Når det nå er politisk bestemt at leksehjelpen ikke skal være en del av grunnopplæringa og at finansieringsordningen ikke legger opp til at en skal benytte kvalifiserte lærere, mener vi det er grei løsning å lovfeste leksehjelpen på samme måte som musikk- og kulturskoletilbudet og skolefritidsordningen som ikke er en del av grunnskoleopplæringa. Dette er også i tråd med Utdanningsforbundets oppfatning om at en ikke skal regulere ”aktiviteter som ikke er fag” innafor den obligatoriske opplæringa. Utdanningsforbundet mener det må presiseres i lovteksten at kommunens tilbud om leksehjelp skal ligge etter skoletid.

Leksehjelpen slik den nå er tenkt, bør organiseres slik at den bidrar til en styrking av skolefritidsordningen. Skolefritidsordningen har blitt redusert mange steder i takt med timetallsutvidelsen i grunnskolen. For å sikre at leksehjelpen bidrar til å styrke SFO, må det lovfestes at leksehjelp skal være en del av tilbudet i skolefritidsordningen.

Utdanningsforbundet er enig i at leksehjelptilbudet administrativt legges under rektors ledelse og under styrets ledelse i private skoler. Rektor må sikres tid til å gjøre dette arbeidet slik at ikke bare blir enda en administrativ oppgave som går ut over rektors viktige oppgave som pedagogisk leder.

Utdanningsforbundet støtter at kravet om politiattest må gjelde for den som gir leksehjelp, og slutter seg til forslaget om en forskriftshjemmel i opplæringslova og privatskolelova slik at en kan gi nærmere forskrifter for leksehjelpordningen. Vi ser positivt på at departementet vil gi utfyllende forskrifter om omfanget av leksehjelpen og mener at det også bør komme forskrifter som regulerer innholdet i tilbudet, gruppestørrelsen og krav til kvalifikasjoner for den som gir leksehjelp.

Utdanningsforbundet mener at når elevene gis rett til leksehjelp, må de også få rett til skyss i til og fra leksehjelpstimen. Det vil sikre at tilbudet blir likeverdig uavhengig av geografiske forhold. Innafor en presset kommunal økonomi vil det gå ut over øvrige velferdstilbud dersom merkostnader skal dekkes innafor gjeldende budsjettammer i kommuner og fylkeskommuner. Staten må legge inn midler for å dekke en rett til skyss i forbindelse med leksehjelpen.

Rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordningen

Opplæringslova har i dag ikke bestemmelser som gir rett til skyss til og fra SFO. Kommunene og fylkeskommunene bestemmer om det blir lagt til rette for at barn som går i SFO, gis tilbud innafor skoleskyssordningene. Rambøll-rapporten, som er en kartlegging av fritidstilbudet til barn og unge med nedsatt funksjonsevne, viser at manglende transportmuligheter er en stor hindring for at funksjonshemmede barn og unge kan benytte seg av ulike fritidstilbud, herunder SFO.

Utdanningsforbundet støtter departementets forslag om å innføre rett til skyss til og fra SFO for barn med funksjonshemming. Vi er enige i at skyssretten skal være tilsvarende den som gjelder for skyss til og fra skolen, men knyttet til åpningstidene i SFO. Det må innebære at retten til skyss også må gjelde eventuelle tilbud om SFO i skolens ferier. Retten til skyss for funksjonshemmede må også omfatte skyss til leksehjelptimene dersom disse timene legges utenfor SFO.

Utdanningsforbundet støtter også at barn som har rett til skyss til og fra SFO også skal ha rett til reisefølge når barnet ikke kan reise alene og rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før og etter skolefritidstilbudet.

Krav om politiattest i musikk- og kulturskolen

Utdanningsforbundet er enig i at det er urimelig og ulogisk at det ikke er et krav om politiattest for tilsetning i musikk- og kulturskolen på samme måte som i grunnskolen og videregående opplæring. Vi støtter forslaget om å innta i opplæringslovas bestemmelser om musikk og kulturskoler, § 13-6, en henvisning til opplæringslovas bestemmelser om politiattest i § 10-9.

Endring i opplæringslova § 13-7 sjette ledd

Utdanningsforbundet har ingen merknader til de tekniske endringene som foreslås i paragrafen.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Per Arne Sæther
seniorrådgiver